

Besvarelse vedrørende regulering af metal i tage og facadebeklædning

Klima-, Miljø- og Teknikudvalget har den 15. juni 2026 stillet følgende spørgsmål til Klima-, Miljø- og Teknikforvaltningen i forbindelse med Klima-, Miljø- og Teknikudvalgets behandling af indstillingen Endelig vedtagelse af lokalplan Strandboulevarden 130, Østerbro:

Spørgsmål

Hvad er muligheden for at minimere eller undgå, samt politisk regulere brug af metal i facadebeklædning, herunder fx sålbænke, og tage af miljøhensyn. Det bedes desuden indgå, hvilke konsekvenser brug af metal har.

Svar

Forvaltningen vurderer, at det er tvivlsomt, at kommunen kan fastsætte lokalplanbestemmelser om materialevalg, herunder bestemmelser om forbud mod zink og kobber som facade- og tagmateriale, alene med begrundelsen i forebyggelse af forurening af vandmiljøer. Materialevalg kan derimod reguleres i lokalplaner med arkitektoniske og æstetiske hensyn som planlægningsmæssig begrundelse.

Forvaltningen kan i forbindelse med udarbejdelse af tilladelser til udledning, tilslutning og nedsivning af vand ikke fastsætte vilkår om at undgå brug af metal i bl.a. tagmateriale og facadebeklædning. Der kan i stedet fastsættes vilkår om det maksimale indhold af forurenende stoffer i vandet inden udledning, tilslutning eller nedsivning. Det er samtidig ikke alt metal, der indeholder stoffer, som er problematiske for vandmiljøet.

Nedenfor gennemgås kommunens adgang til, ud fra miljøhensyn, at regulere brugen af metal i bygningstage og -facader efter henholdsvis planlovgivningen og miljølovgivningen.

Adgang til at regulere brugen af metal i byggeriet ud fra miljøhensyn

Planlovens § 15, stk. 1, foreskriver, at lokalplanens bestemmelser skal være begrundet i planlægningsmæssige hensyn.

Planlægningsmæssige hensyn kan bl.a. omfatte klimatilpasning, forebyggelse af forurening, funktionelle hensyn og arkitektoniske hensyn.

18-08-2026

Sagsnummer i F2
2026 - 14338

Dokumentnummer i F2
268285

Sagsnummer i eDoc
2026-0206838

Klima og Byudvikling
Njalsgade 13
2300 København S

EAN-nummer
5798009809452

Kommunen har hjemmel til at regulere den ydre fremtræden af byggeri, herunder materialevalg. Forvaltningen anvender i praksis arkitektoniske og æstetiske hensyn som begrundelse for regulering af materialevalg, fx med udgangspunkt i stedets egenart eller det arkitektoniske hovedgreb. Forvaltningen har derimod ikke praksis for at regulere materialevalg med forebyggelse af forurening som den planlægningsmæssige begrundelse.

Forvaltningen vurderer, at det er tvivlsomt, at kommunen kan anvende planloven til at fastsætte bestemmelser om fx forbud mod zink og kobber som facade- og tagmateriale, hvis formålet alene er at forebygge forurening af vandmiljøer. Det forvaltningsretlige specialitetsprincip indebærer, at forureningsbegrænsning som udgangspunkt skal reguleres efter den lovgivning, der specifikt regulerer miljøforhold, herunder miljøbeskyttelsesloven. Der vil være en vis procesrisiko ved at fastlægge en lokalplanpraksis, hvor materialer forbydes alene med henblik på at forebygge forurening.

Miljølovgivning

Hensynet til at begrænse negative miljøpåvirkninger fra metaller fx fra byggematerialer og den deraf følgende påvirkning af jord, grundvand og vandområder varetages i vidt omfang gennem miljølovgivningen, bl.a. ved miljøkvalitetskrav for vandområderne. Forvaltningen udarbejder som myndighed tilladelser efter miljøbeskyttelsesloven til udledning til vandområder, tilslutning til kloak og nedsivning til jord og grundvand af spildevand inkl. tag- og overfladevand.

I disse tilladelser kan kommunen som udgangspunkt ikke fastsætte vilkår, der forbyder eller direkte begrænser anvendelsen af bestemte metaller i byggematerialer på de tilsluttede arealer, fx i tagmaterialer, facadebeklædning, sålbænke og tagrender. Reguleringen skal i stedet tage udgangspunkt i vandets forureningsindhold. Der kan fx fastsættes vilkår om et maksimalt indhold af metalstoffer i vandet inden udledning, tilslutning eller nedsivning. Det betyder, at ansøger skal sikre, at vandet har en tilstrækkelig lav forureningsgrad. Dette kan fx ske ved rensning af vandet eller ved at anvende materialer, der ikke medfører en problematisk afsmitning af metaller til vandet.

Konsekvenser for brug af metal i byggeriet

Zink og kobber er i praksis de metaller, der oftest medfører udfordringer i forbindelse med tilladelser efter miljøbeskyttelsesloven. Da begge metaller påvirker organismer i vandmiljøet negativt, kan det derfor ud fra et miljømæssigt synspunkt være relevant at anvende alternative byggematerialer, der giver et tilsvarende arkitektonisk udtryk.

Zink anvendes i vid udstrækning i dansk byggeri, da det har en række positive egenskaber. Materialet rustet ikke, hvilket gør det attraktivt, holdbart og økonomisk fordelagtigt. Zink har også en æstetisk værdi. Zink kan overfladebehandles (coating), men dette sætter større krav til

efterfølgende vedligeholdelse af bygningen. Bygningsvedligeholdelsen påhviler bygningsejeren og kan derfor ikke garanteres udført.

Kobber benyttes i mindre grad bl.a. til tårn- og tagplademateriale, særligt i forbindelse med fredede og historiske bygninger. Materialet er kendt for at irre, hvorved overfladen over tid ændrer farve fra brun til grøn.

Ved et højt indhold af metaller i regnvandet kan det være nødvendigt med omfattende rensning. Det kræver, at der afsættes den nødvendige plads til rensning af regnvandet, hvilket kan medføre ekstra udgifter til vandhåndteringen, som skal dækkes af vandtaksten eller bygherre. Selv efter rensning, kan et højt indhold af metaller i regnvandet gøre det vanskeligt at opnå tilslutningstilladelse til et regnvandssystem, nedsivnings- eller udledningstilladelse. Uden de nødvendige tilladelser efter miljøbeskyttelsesloven er det ikke muligt at opnå byggetilladelse.

Da spørgsmålet blev stillet under udvalgsbehandlingen, er svaret tilgængeligt for medlemmer af Klima-, Miljø- og Teknikudvalget på KTU-portalén.

Karsten Biering Nielsen
Vicedirektør